

Joukkoliikenteen asiakasraadin kokoontuminen

Aika: 6.11.2017 klo 17.30–19.00

Paikka: Rakentajatalo kokoustila Vire, Hannikaisenkatu 17 Jyväskylä

Läsnäolijat (x = paikalla):

Asiakasraadın jäsenet:

	Ahola Päivi	x	Nevala Juhani
x	Haapavaara Mari	x	Nykopp Minna
	Huhtanen Kirsi		Ojanen Emma
x	Hytti Riku	x	Paananen Krista
x	Jokinen Anneli	x	Pynnönen Heikki
x	Karttunen Katariina	x	Ristonmaa Marika
x	Kemppi Helena		Romula Asta
x	Kiikka Juha	x	Salminen Seppo
	Lehtinen Sirkka	x	Tilus Tero
x	Lehtoranta Ulla	x	Tuononen Pia
x	Lindqvist Luka	x	Uotila Visa
	Müller Mikko	x	Viittanen Jaana
x	Nelimarkka Hanna		Värrı Jaana

Jyväskylän henkilökuljetusryhmän jäsenet:

x	Ström Kari
x	Tuovinen Ari
x	Pentikäinen Kristiina

1. Tilaisuuden avaus

Kari Ström avasi tilaisuuden ja toivotti osallistujat tervetulleiksi

2. Ajankohtaisia asioita

- Matkustajamäärät ovat olleet mukavasti nousussa, vuoden 2017 lopulla ylittynee 7 miljoonan vuosittaisen matkan raja
- Lipuntarkastustoiminnan aloittamiseen haetaan lupaa liikenne- ja viestintäministeriöltä
- Tapahtumia on tulossa, mm. Taide-Linkki -tapahtuma 1.12., Tonttulakkipäivä 9.12.

MUISTIO

3. Tapaamisen teema: **Lipputuotteiden sekä asiakas- ja ikäryhmäluokitusten kehittäminen**

Kysymykset, joihin ryhmissä käydyissä keskustelussa etsittiin vastauksia:

- Puuttuuko nykyisistä joku olennainen lipputuote tai käyttäjäryhmä?
- Pitäisikö käyttäjäryhmiä tai lipputuotteita karsia?
- Ovatko kausi- ja arvolippujen hinnat kohdallaan eri käyttäjäryhmissä tai arvo- ja kausilipuissa?

Keskusteluissa esiin nousseita ajatuksia:

- o Seniorialennusta pitää pidentää tai laajentaa kaikille kellonajoille.
- o Seniorietu pitää antaa kaikenikäisille eläkeläisille.
- o Päiväsaikaan etuja kaikille matkustajille, kun autot ovat tyhjiä. Ilmaisia kyytejä pitäisi antaa päivittäin ruuhka-aikojen ulkopuolella. Myös arvolipulla tulisi silloin päästä puoleen hintaan.
- o Satunnaismatkustajille parempia lipputuotteita, vrt. aikaisempi 40 matkan kortti.
- o Matkailijalipun tulee olla ostettavissa myös Waltti-kortille tai Linkistä.
- o Maksutapojen kehittämistä pitää selvittää, voiko esim. mobiilimaksua hyödyntää.
- o Vuosikortin tai ½-vuosikortin pitäisi olla maksettavissa myös erissä, tyyliin sanomalehtitilaus tai kuntosalikortti.
- o Ilmaispäivien lisäksi tulee järjestää alennuskampanjoita.
- o Työttömille pitää olla oma alennus, joka tulee päivittää esim. 4 viikon välein. Voisi olla myös työttömille virastoaikoina arkisin 9-14 voimassa oleva etu, joka mahdollistaa työnhaun.
- o Työvoimatoimistolta tulisi antaa työllistyvälle esim. 1 kk:n maksuton linkkikortti.
- o Tarjolle toistaiseksi voimassa oleva lippu, jota voisi maksaa esim. suoraveloituksella tai luottokortilta kuukausittain. Ideana olisi, että hinta on ”kestotilaajalle” halvempi. Lipussa olisi joku irtisanomisaika.
- o Selkeämpi vyöhykejärjestelmä. Vyöhykkeitä pitäisi karsia. Vain yksi vyöhyke ja kaikille sama lippuhinta asuinpaikasta huolimatta, koska selvityksen mukaan 83 % matkoista tehdään yhdellä vyöhykkeellä ja ainoastaan 17 % on useamman vyöhykkeen matkoja.
- o Kausilipputuotteita pitäisi karsia
- o Nuorisolipun tarkoituksenmukaisuutta mietittiin – tarvitaanko?
- o Pitääkö olla erityisryhmiä vai kaikille yhtäläinen, kohtuullinen lipunhinta? Tukijärjestelmien pitäisi toimia muun toimijan kuin joukkoliikenteen – esim. Kelan – kautta.
- o Valikoimiin automaattisesti kausilipuksi muuttuva arvolippu, kun matkustetut matkat ylittävät tietyn rajan.
- o Kertalipun pitäisi olla autosta ostettuna kalliimpi.
- o Matkailijalippu Waltti-kortille tai ostettavaksi suoraan Linkistä. Päivälippu ainoaksi autossa myytäväksi lipputuotteeksi, hinnaksi esim. 5 €.
- o Vuosilipun hintaa pitäisi kesäloman takia saada nykyistä halvemmaksi.
- o Muuten hinnat melko ok.

MUISTIO

4. Asiakasraadille saapuneet ideat ja yhteydenotot

1. Hei! Olisi erittäin mukavaa jos **opiskelijoille/nuorisolle tulisi oma kortalipun hinta**. On ikävää maksaa 3€ kortalippu kun arvolippu on vain 1.70€. Opiskelijoiden/nuorison kortalippu voisi olla tuon 1.70-2€
2. Toivoisin että **lastenvaunuilla saa liikkua ilmaiseksi koko päivän**, eikä vain tiettyinä kellonaikana.
3. **Eläkeläiset** vois olla yksi ryhmäluokitus eikä yli 65v. seniorit.
4. Lippuhinnat ovat ehkä ihan hieman liian kalliita ajatellen, että kuljettaja ei pysty ajon aikana seuraamaan mitä bussissa tapahtuu, välillä jotkin bussit tulevat joko myöhässä tai aivan liian aikaisin varsinkin kesäaikaan. Kehittämissideana, että autoihin asennettaisiin **tallentava kameravalvonta**, josta kuski voisi seurata mm alkoholin käyttöä autossa, joka itse asiassa on välillä hyvin raivostuttavaa ja ällöttävää katseltavaa. Lippujen kausihintoihin voisi lisätä **eläkeläisten kausilipun** (jonka voisi lunastaa ainoastaan eläkeläiskorttia tai todistusta näyttämällä) ja **opiskelijoiden kausikortti** (jonka voisi lunastaa ainoastaan voimassaolevalla opiskelijakortilla tai oppilaitoksen todistuksella). Nämä kaksi kausilippua olisi verrattavissa lapsen ja nuoren kausilippuun. Opiskelijoilla ja eläkeläisillä ei välttämättä ole varaa ostaa täysihintaista kausilippua. Aijemmin mainitsemani **lippuhintojen halventaminen** olisi ehdotukseni mukaan 3-5€ nykyisistä hinnoista.
5. Hei! Voisiko **seniorilipun käyttöaika lisätä illalle**? Esim klo 18–22 Teatterit ja konsertit ovat illalla ja parkkipaikkoja teatterin ympärillä vähän, linkit ovat tuohon aikaan melkein tyhjiä. Tämä olisi mukava helpotus kulttuurierintoihin ja myös iltakyläilyyn yms Toisi varmasti lisämatkustajia linkeihin ??
6. Toivoisin, että **työttömillä olisi mahdollisuus edullisempiin lippuihin**. Monen työttömän tilanne on rahallisesti tiukka, ja jos työtön voisi liikkua ja elää normaalimmin tiukasta budjetistaan huolimatta, edistäisi se hyvinvointia ja nopeuttaisi työhön palaamista. Työttömyyttä voitaisiin seurata esimerkiksi niin, että työtön asiakas lataisi lippunsa aina Linkin asiointipisteessä, jossa työttömyys todettaisiin asiakkaan esittämällä todistuksella (Työtön työnhakija voi tulostaa tällaisen lapun itse TE-palveluiden verkkopalvelusta. Toisaalta saman todistuksen näyttäminen kännykstä voisi riittää, jolloin tulostetta ei tarvittaisi.)
7. Syksyllä tehty **muutos linjojen 1 ja 2 reittiin oli todella huono päätös**. Paljon ihmisiä kulkee näillä linjoilla voionmaankadulle harrastuksiin ja kouluihin. Kaikki eivät mene keskustaan tai lähde sieltä. Esimerkiksi Kypärämäen koululta ei enää pääse suoraan musiikkiharrastuksen pariin joka koskettaa monia perheitä ja lapsia kaupungissa. Myös Vaajakosken suunnalta tulevat perheet kärsivät reittimuutoksesta ja yksityisautoilu on lisääntynyt koska vanhemmat joutuvat kuljettamaan lapsiaan harrastuksiin. Aiemmin lapset ovat uskaltaneet itse kulkea linkillä, mutta reittimuutoksen takia haaste on liian suuri koska keskustassa pitää vaihtaa linkkiä, usein myös myöhästytään jatkoyhteydestä jos ruuhka-aikaan yksi linkki on myöhässä. Olisi hyvä jos voisi palata vanhaan reittiin joka on toiminut monta kymmentä vuotta. Itse kuljen säännöllisesti linkillä enkä ole huomannut juurikaan linkkien myöhästelyn muuttuneen reitin muututtua. Päin vastoin monella työmatkan kesto on pidentynyt 30min.-1h vaihtojen takia. Aiemmin matkaan on mennyt vain enimmillään 30min. Paluu vanhaan reittiin toisi paljon lapsia ja nuoria asiakkaiksi, samalla heistä kasvaisi ympäristöä kunnioittavia vastuullisia aikuisia ja saisimme yksityisautoilua vähennettyä.

Yllä olevaan yhteydenottoon liittyen asiakasraati pyysi selvittämään miten linjojen 1 ja 2 reitin muutos on vaikuttanut linjojen 4 ja 27 matkustajamääriin. Molemmilla linjoilla matkustajamäärät ovat nousseet tasaisesti, mutta ongelmia tai palautteita ei ole esiintynyt. Matkustajamäärät ovat lisääntyneet lähes jokaisella linjalla tasaisesti vuoden 2017 aikana. Myös linjojen 1 ja 2 matkustajamäärät ovat nousseet, vaikka reittiä muutettiin. Liikennöitsijältä

saadun tiedon mukaan linja 27 on kärsinyt aikatauluongelmista, mutta ne ovat johtuneet parhaillaan Ritopohjantiellä olevasta remontista. Osa linjan 1 ja 2 käyttäjistä, jotka suuntaavat Hippokselle tai Rautpohjaan, voivat edelleen käyttää linjoja, koska vuorot kulkevat Keskussairaalantietä pitkin läheltä ko. paikkoja. Keskustan ja Voionmaankadun välillä kulkee paljon muitakin linjoja ja voidaan päätellä, että matkustajat ovat jakautuneet tasaisesti muille linjoille, mikäli eivät enää käytä linjoja 1 ja 2 keskustan ja Voionmaankadun välillä matkatessaan. Tällä hetkellä Kypärämäestä pääsee musiikkiharrastuspaikoille iltapäivisin Linkki-linjoilla 37 ja 39 sekä Töysän Linjan seutuvuoroilla, jossa käy myös Walttikortit. Mikäli tarvetta on matkustaa aiemmin päivällä, liikennöi Töysän Linja jo klo 7.00 alkaen.

8. Hei Tämä kaikki on kirjoitettu ystävyydellä ja sillä ajatuksella, että raatilaiset ja valmistelijat saivat ajatuksia erilaisista tarvetilanteista. Viesti sisältää kaksi ajatusta.

1. Vyöhykkeet matkatarpeiden mukaan

Pyytäisin miettimään lipputuotteita "välivyöhykkeillä" asuvan näkökulmasta. Nyt lippu pitää maksaa vyöhykkeiden määrän mukaan, mutta ei toteutuvien matkavyöhykkeiden mukaan. Asumme B-vyöhykkeellä (Puuppolassa). On loogista, että täältä matkustetaan lähipalveluihin sekä Palokkaan (kirjasto, terveysasema ja kaupat), kaupunkiin (keskustan palvelut), että Tikkakoskelle (mm. posti, koulut, liikuntapaikat). Yksittäinen matka ei siis oikeastaan koskaan yllä kolmelle vyöhykkeelle, mutta lähipalvelujen käyttämiseen tarvitaan kuitenkin kolmen vyöhykkeen lippu. Minusta tämä ei ole ihan tasa-arvoista. Miksi maksaa kolmesta vyöhykkeestä, kun matka on vain kahden vyöhykkeen mittainen? Täältä katsoen ratkaisu ei näytä asiakkaan tarvelähtöiseltä.

2. Tasa-arvoisempi yksivyöhykejärjestelmä

Pyytäisin raatia pohtimaan sellaistaakin ajatusta, että vyöhykemaksut olisivat Jyväskylän alueella samat kaikille. Nyt järjestelmässä käy niin, että ne kenelle kertyy parhaat yhteydet (kuvittele vaikka Tourulassa asuvaa, joka voi käyttää sekä Kangaslammen, että Vaajakosken suunnan kaikkia reittejä, mutta maksaa matkastaan vähemmän kuin vaikkapa Leppälahdesta tuleva matkustaja, jonka tarpeet tuovat kuitenkin Tourulassa asuvalle lisää vaihtoehtoja). Vähiten maksavalla on siis parhaat palvelut, vaikka parhaat palvelut ovat olemassa siksi, että kauempaa matkaavien reitit "kertyvät" samoille väylille loppupäässä. Ei ole ihan väärin ajatella, että kauempana asuvat maksavat lähempänä asuville paremmat palvelut. Tsemppiä raatilaisille ja valmistelijoille, sekä päättäjille. Olette tärkeällä asialla.

9. Miksi ihmeessä nykyaikana **ei voi maksaa kortalippua pankkikortilla?** Kenellä on käteistä taskussa ja jos ei säännöllisesti linkillä kulje ei voi tietää näin naurettavaa asiaa. Kyllä on surkeaa ja aatamin aikaista palvelua. Sitten jos tajuaa etukäteen ladata puhelimeensa mobiilisovelluksen, jolla voi maksaa kortalipun niin ilmeisesti sen kautta ostettu kortalippu on 0,20e kallimpi? Eipä voi paljon kehuja antaa :(Perustelut pankkikorttimaksamisen puuttumiselle löytyvät tiedotteesta <http://linkki.jyvaskyla.fi/uutinen/2/0/79840>. Mobiililipun maksutavoissa on myös lisämaksuton vaihtoehto, lisätietoja täältä: <http://linkki.jyvaskyla.fi/liput/walitti/liputjahinnat/mobiililippu>.

10. Ajakaa läpi **bussireitti Kuokkala-Tikanväylä – Keljonkeskus**. Sitten **Sulusta linja joka menee Seppälän City-marketin ohi Palandrinkatu suoraan Vasarakadulle ja siitä Minimanin ohitse kaupunkiin**. Molempiin liikkeisiin on autottoman vaikea päästä kun eivät bussit kulje ohitse.

11. Linjan 12 reitin muuttaminen siten, että linja jatkaisi Palanderinkadulta suoraan Vasarakadun, Merasimen, Vapaaherrantien, Ailakinkadun ja Rusokinkadun kautta edelleen Tourulantielle ja Vapaudenkadun paikallisliikenneterminalille.
Vastaus kohtiin 10 ja 11: Merasimen ja Vapaaherrantien liikennejärjestelyt menevät uusiksi lähiaikoina Kankaan rakentamisen edetessä. Tiejärjestelyt ovat toistaiseksi vielä eläneet ja lopullisia suunnitelmia ei ole. Vasarakadulta puuttuu vielä pysäkit ja tällä hetkellä on selvityksessä saataisiinko sinne pysäkit. Siinä vaiheessa kun Kankaan alueelle avautuu joukkoliikenne, on todennäköistä, että reitti kulkee ehdotettua reittiä pääosin, kuitenkin niin, että linja 12 kulkee Kankaan läpi.

12. Kaikille **linkki pysäkeille info taulut** niinkuin Helsingissä ja **samoin linkkeihin**.
13. Mitenkäs tuohon lipun hinnoitteluun saataisiin sillai muutosta, että kun on **sairaseläkkeellä** ja kuitenkin saa alennuskortin VR:n ja Matkahuollon kautta. Niin lähiliikenteeseen ei saa mitään alennusta. Ei ne sairaseläkkeen rahat mitään hirveän isoja ole ja siihen vielä lääkkeet, lääkärit jne... päälle. Samoin jos jää ennenaikaiselle eläkkeelle, eli ns. eläkeputkeen jolloin saa jo esim. 62 vuotiaana. Ja on eläkepaperit. Näissä asioissa on kuitenkin paljon väliinputoajia, kun ei huomioida asiaa. Aikoinaan 2-3 vuotta sitten otin asian esille, mutta ei saanut vastakaikua. Perin ikävää.
14. **Suoria linjoja keskustaan Laukaasta enemmän**. Työmatkaliikennettä saataisiin tällä kehitettyä joukkoliikenteelle suotuisaksi.

5. Seuraava tapaaminen ja teemat

Kevään asiakasraadın tapaamisista sovitaan myöhemmin. Mietittävänä on joukkoliikenteen asiakasraadın toimintakentän laajentaminen Fiksun liikkumisen asiakasraadiksi. Silloin asiakasraadissa voitaisiin joukkoliikenteen asioiden lisäksi käsitellä myös muiden resurssiviisaan liikkumisen muotojen (kävely, pyöräily, yhteiskäyttöautot, kimpakyydit jne.) edistämistä.

Muistion laati
Kristiina Pentikäinen

